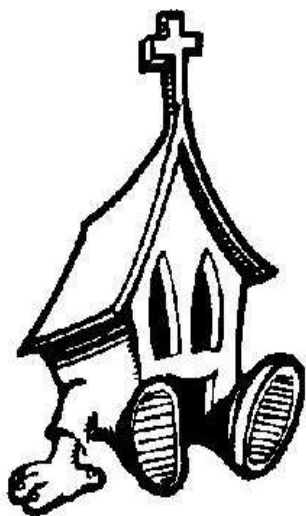

DiDAKtiČna iGRA PRI KATEHEZI

Pripravila: Fani Pečar

DIDAKTIČNA IGRA PRI KATEHEZI

1. Igra je ...

Odgovora na vprašanje: Kaj je igra? ni lahko dati, ker pod igro spada toliko raznovrstnih stvari, da se izmika natančnejšim določilom (vojaške igre, klavirska igra, gledališka igra, družabne igre, športne igre, računalniške igre ...)

Kljub vsemu pa bi lahko rekli, da je igra proces, ki se odvija z jasnimi pravili, ki so vnaprej postavljena ali jih postavi skupina v igri z namenom, da je igra usmerjena. Zanj je značilno, da izhaja iz notranje motivacije, je spontana in usmerjena v razvoj pozitivnega čustvovanja.

Najpomembnejše pri igri – to, kar igro ločuje od vsega ostalega delovanja – je lasten svet, neresen karakter, aktivno sprejemanje neke druge resničnosti. Igra je poleg meditacije in sanj edina aktivnost, kjer ljudje pozabijo na sebe brez da bi se tega zavedali.

Resničnost igre dosežejo s pomočjo pravil, sprejemanja, projektiranja ... Za nje je značilna tako napetost, kot dejstvo, da jo uporabljamo za sprostitvev.

S pomočjo igre se učimo in v glavnem se pripisuje otrokom.

Razdelitev iger je spet zelo raznovrstna:

- na to, kjer se dogajajo (znotraj, zunaj, na potovanju, v bolnišnici, vodne igre ...)
- glede na to, kdo jih igra – v paru, v skupini, v krogu, med skupinami, velike igre ...
- glede na aktivnosti: zaznavanje, učenje, razvedritev, simulacijske igre,...
- glede na materiale, ki se uporabljajo. igre z žogo, računalniške igre, igre z lutkami, ...

2. Kaj pa didaktična igra?

Vsaka otroška igra ima določeno vzgojno in izobraževalno nalogo, vendar je ta včasih bolj naključna.

Tako na primer vse igre s pravili neprisiljeno disciplinirajo, jih navajajo, da se držijo dogovorjenega, da sprejmejo posledice, če jim spodleti, da so vztrajni ... tako si igraje pridobivajo spodobnosti za sožitje z vrstniki.

Kaj pa igra pri pouku? Idejo o igri pri pouku najdemo že zelo zgodaj v zgodovini, že v antiki, kasneje pa pri

jezuitih. Pomen igre kot teorije pri pouku sta razvila Komensky in Föbel.

Igre, ki jih uporabimo, da bi uresničili vzgojno - izobraževalne naloge imenujemo didaktične igre. V tej omejitvi se didaktične igre razlikujejo od fantazijske igre, pri kateri otrok sledi svoji zamisli, brez omejitev.

3. Zakaj uporabljati didaktične igre pri katehezi?

Uporaba iger pri katehezi (in v šoli) omogoča aktivno učenje. To pa je uspešnejše, če poteka s samostojnim iskanjem in razmišljanjem, s smiselnim dialogom v skupini, s postavljanjem in preizkušanjem katehez.

Vrednost le-teh je v tem, da otrok opravi postavljeno nalogo le, če je pozoren, če dobro opazuje, si zapomni, primerja, pozna značilnosti posameznih predmetov, skratka, če je umsko aktiven. Didaktična igra ali celostna metoda učenja tako omogoča in vzpodbuja domišljijo, zabavo, pustolovščino, igro, humor, fantazijo, tveganje, pristno komunikacijo in pozitivno dinamiko.

V tako igro otroci vložijo zunanji napor in hkrati doživljajo notranje zadovoljstvo, ko preizkušajo sami sebe. Zato otroci pri igri vztrajajo več časa, trajnejša pa je tudi njihova pozornost.

V igri pa ne gre samo za doseganje intelektualnih učinkov, ampak za uveljavljanje ustreznih socialnih odnosov i razvijanje pozitivnih osebnostnih lastnosti.

Skozi igro otrok pokaže, kaj ga bremeni.

4. Funkcije didaktičnih iger

☺ socialna funkcija – sem spada igra vlog – spodbuja vživljanje v vlogo drugega ter ob tem išče vrednost sebe samega

☺ emocionalna funkcija – največkrat je usmerjena v sodelovalno učenje. – vsi člani si morajo prizadevati, da so uspešni. Rezultati so lahko boljši kot pri igrah tekmovalnega značaja.

☺ diagnostična funkcija – ob njej si učitelj/katehet pridobi marsikatero informacijo o učencu – sposobnost komunikacije, tolerantnost, spoštovanje sovrstnika, zmožnost razumevanja in sprejemanje pravil in strpnost do osebne značilnosti, ki jih otrok lahko izraža skozi igro. Za učitelja je pomembno, da pozna procese, ki se odvijajo v otrokovi glavi, če mu želi pomagati pri usvajanju novih znanj.

☺ funkcija preverjanja in ocenjevanja – ob igri lahko učitelj/katehet lažje preveri tudi ostale otrokovo dejavnosti in ne samo kognitivno /znanje.

☺ kognitivna funkcija – dovolj je, da analiziramo lastno uspešnost v utesnjenih, morebiti tudi v stresnih situacijah in jo primerjamo z uspešnostjo, ko smo sproščeni, vedri in optimistično naravnani.

5. *Didaktične igre in katehet*

Z vidika razvoja kognitivnih dosežkov, je učitelj/katehet velikokrat obremenjen, da skozi didaktično igro pri pouku otroku ne da dovolj, oziroma da mu ne more dati vsega, kar je zapisano v učnem nartu. Pa še časovna ovira se velikokrat pojavi kot razlog, da po njej ne posega prav pogosto. Drži, da je aktivna vloga učitelja pri pouku, kjer prevladuje didaktična igran manjša. Drži pa tudi, da se učenci med seboj veliko naučijo o tem, ko drug od drugega sprejemajo različne, včasih nasprotno trditve ali razlage o isti zadevi.

Za učitelja uporaba didaktične igre pomeni več dela, več priprav, pri igranju samem pa učitelj ni udeležen in ima čas za opazovanje otrok.

To mu je kasneje v pomoč pri načrtovanju naslednjih didaktičnih iger.

Didaktične igre (sploh če gre za nove) je potrebno pred uporabo preizkusiti (pregledati pravila, prešteti figurice, pregledati igralne plošče, načrtovati točkovanje ...).

6. Kaj je potrebno upoštevati pri uporabi didaktičnih iger?

Didaktična igra mora biti prilagojena na otrokovo starost. Če je pretežka ali prelahka, postane nezanimiva.

Pri šolskem otroku v ospredje stopa skupinska igra, kajti otrok je že toliko star, da se lahko podreja pravilom igre.

Veseli se uspeha v skupini, hkrati pa se uči upoštevanja članov skupine in podrejanja v korist kolektiva.

Igro je potrebno končati v praven času. Če jo zaključimo šele takrat, ko otroci nimajo več interesa zanjo, potem smo pravi čas zamudili.

Preden otrokom damo didaktično igro, moramo vedeti, zakaj – zastaviti si moramo cilje.

Didaktično igro lahko uporabimo v različnih fazah pouka: pri motivaciji, pri usvjanju, pri urjenju in utrjevanju znanja ter tudi pri preverjanju.

